

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY Departament Przedsiębiorstw

Notatka informacyjna

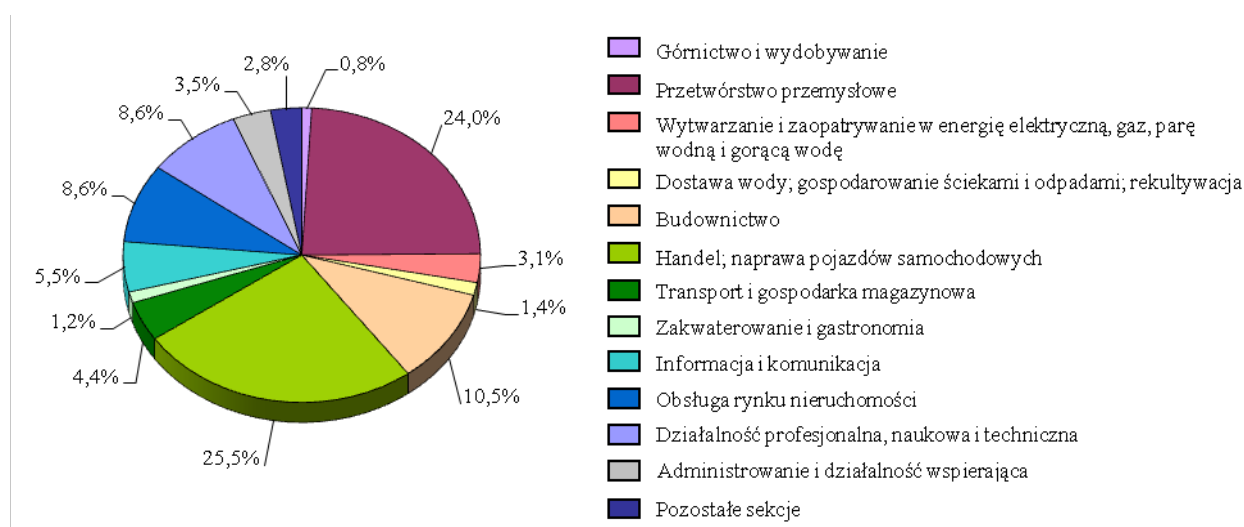
WYNIKI BADAŃ GUS

Grupy przedsiębiorstw¹ w Polsce w 2010 r.

1. Podmioty powiązane w grupy przedsiębiorstw

Badaniem grup przedsiębiorstw za 2010 r. objęto 14593 podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski. Na podstawie informacji zebranych w badaniu zidentyfikowano 15516 krajowych przedsiębiorstw powiązanych w grupy, z których 41,2% stanowiły podmioty o liczbie pracujących do 49 osób, 23,7% – o liczbie pracujących od 50 do 249 osób, 34,9% – w których liczba pracujących wynosiła 250 i więcej osób. Ze względu na podstawowy rodzaj działalności (według PKD 2007) prowadzonej przez przedsiębiorstwa wchodzące w skład grup, największy udział miały te związane z handlem i naprawą pojazdów samochodowych (25,5%) oraz przetwórstwem przemysłowym (24,0%), a w następnej kolejności – prowadzące działalność w zakresie budownictwa (10,5%).

Wykres 1. Podmioty krajowe należące do grup przedsiębiorstw według sekcji PKD

2. Grupy przedsiębiorstw

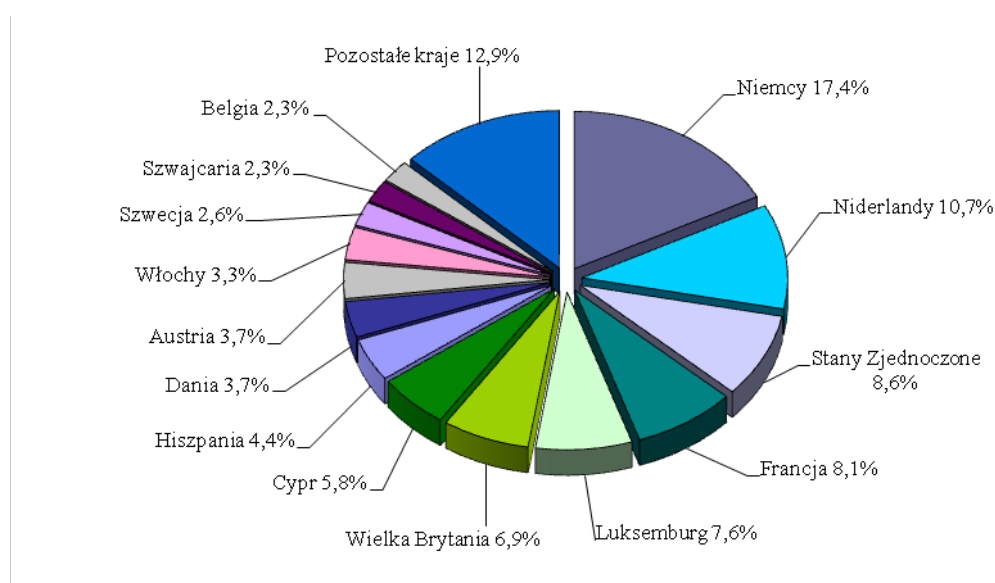
¹ **Grupę przedsiębiorstw** tworzą przedsiębiorstwa samodzielne pod względem prawnym, jednak wzajemnie od siebie zależne gospodarczo ze względu na istniejące między nimi powiązania w zakresie kontroli i/lub własności. W ramach grupy wyodrębnia się powiązania pomiędzy jednostką dominującą a jednostkami zależnymi. Grupa przedsiębiorstw może powstać zarówno w wyniku ukształtowania się określonych stosunków prawnych, jak i w wyniku wywierania przez jedno przedsiębiorstwo decydującego wpływu na działalność innego, w tym na skutek zawarcia umowy.

Identyfikacja powiązań między jednostkami wchodzącymi w skład grup przedsiębiorstw pozwoliła na wyodrębnienie 1806 grup, w których jednostki dominujące najwyższego lub pośredniego szczebla miały siedzibę na terenie Polski.

Wśród ogółu grup przedsiębiorstw 833 stanowiły grupy krajowe², a 973 – tzw. grupy okrojone³. Większość grup okrojonych (67,6%) znajdowała się pod kontrolą kapitału zagranicznego, co oznacza, że rolę jednostek dominujących pośredniego szczebla pełniły w nich podmioty polskie, a jednostek dominujących najwyższego szczebla – podmioty mające siedziby w innych krajach. Pozostałe 32,4% stanowiły grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego, tj. takie, w których jednostki dominujące najwyższego szczebla miały siedziby na terenie Polski, a za granicą zlokalizowane były wyłącznie podmioty od nich zależne.

Dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego jednostkami dominującymi najwyższego szczebla były podmioty mające siedziby w 41 krajach, w tym 81,7% w krajach członkowskich Unii Europejskiej – najwięcej w Niemczech (17,4%), Niderlandach (10,7%), Francji (8,1%) oraz Luksemburgu (7,6%). Wśród zagranicznych podmiotów dominujących najwyższego szczebla zlokalizowanych w krajach spoza Unii Europejskiej najwyższy odsetek (8,6%) stanowiły jednostki z siedzibą w Stanach Zjednoczonych.

Wykres 2. Jednostki dominujące najwyższego szczebla zlokalizowane za granicą

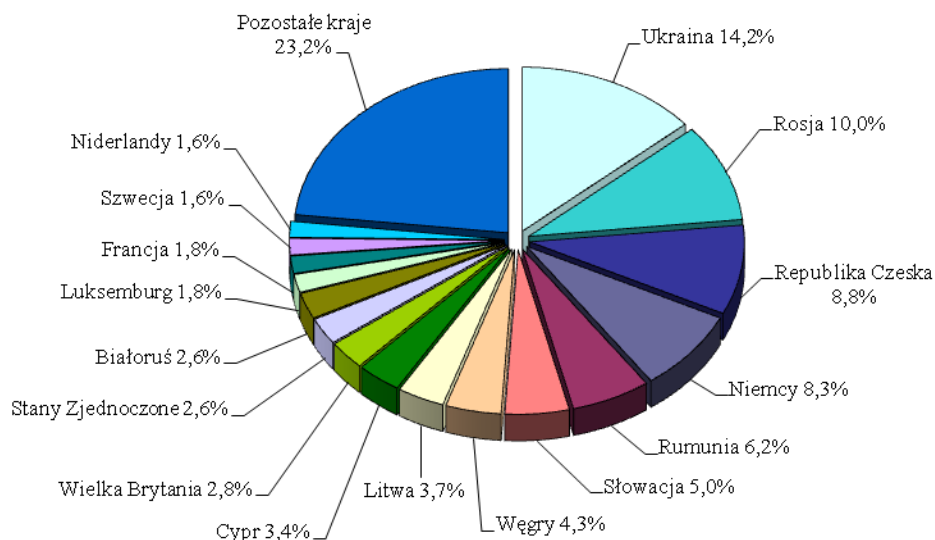

Zagraniczne podmioty bezpośrednio zależne od polskich jednostek dominujących zlokalizowane były łącznie w 65 krajach, w tym 58,8% w krajach Unii Europejskiej. Ponad połowa jednostek zależnych miała siedzibę na terenie siedmiu krajów sąsiadujących z Polską – najwięcej tego typu podmiotów znajdowało się na Ukrainie (14,2%), w Rosji (10,0%), w Republice Czeskiej (9,1%) oraz w Niemczech (8,3%).

² **Krajowa grupa przedsiębiorstw** to grupa składająca się wyłącznie z przedsiębiorstw (zarówno jednostek dominujących, jak i zależnych) mających siedzibę na terenie tego samego kraju.

³ **Okrojona grupa przedsiębiorstw** to część grupy międzynarodowej zlokalizowana w tym samym kraju.

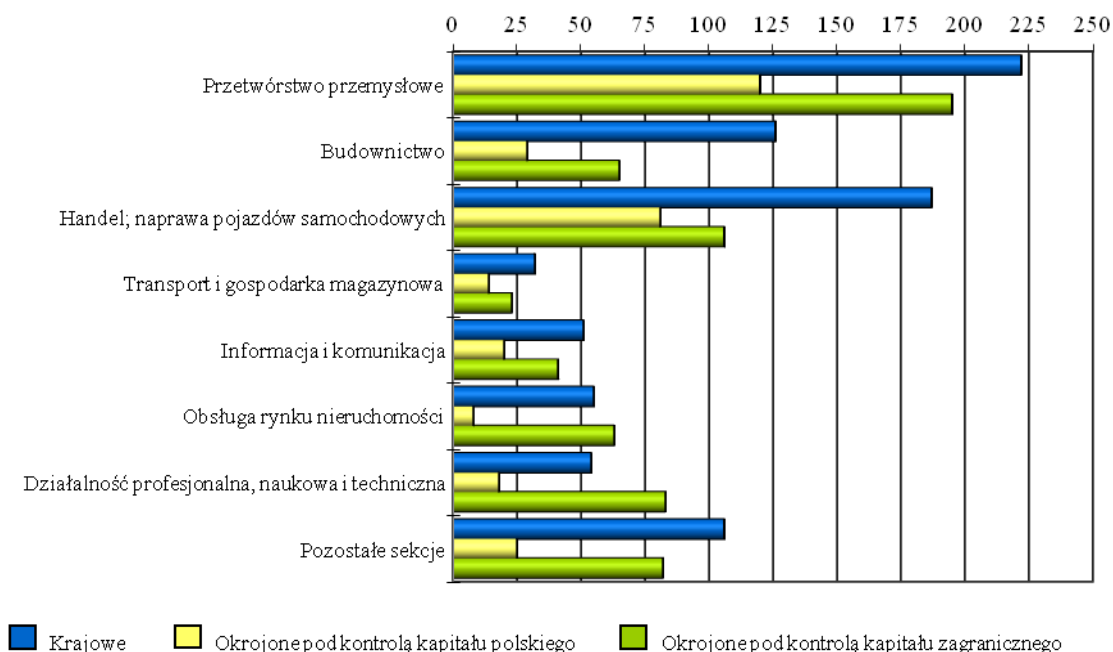
Wykres 3. Jednostki bezpośrednio zależne od podmiotów polskich zlokalizowane za granicą

Spośród ogółu grup przedsiębiorstw (1806) działających w Polsce w 2010 r. najwięcej prowadziło działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym (29,7%), handlem i naprawą pojazdów samochodowych (20,7%) oraz budownictwem (12,2%).

Przetwórstwo przemysłowe było przeważającym rodzajem działalności dla wszystkich typów grup przedsiębiorstw – 26,6% grup krajowych, 38,1% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 29,6% pod kontrolą kapitału zagranicznego. Z działalnością handlową związanych było 22,4% grup krajowych, 25,7% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 16,1% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

Wykres 4. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD

Obszary działalności związane z przetwórstwem przemysłowym oraz handlem skupiały także największą liczbę pracujących (45,4% z 1835,5 tys. pracujących ogółem w grupach przedsiębiorstw w końcu 2010 r.).

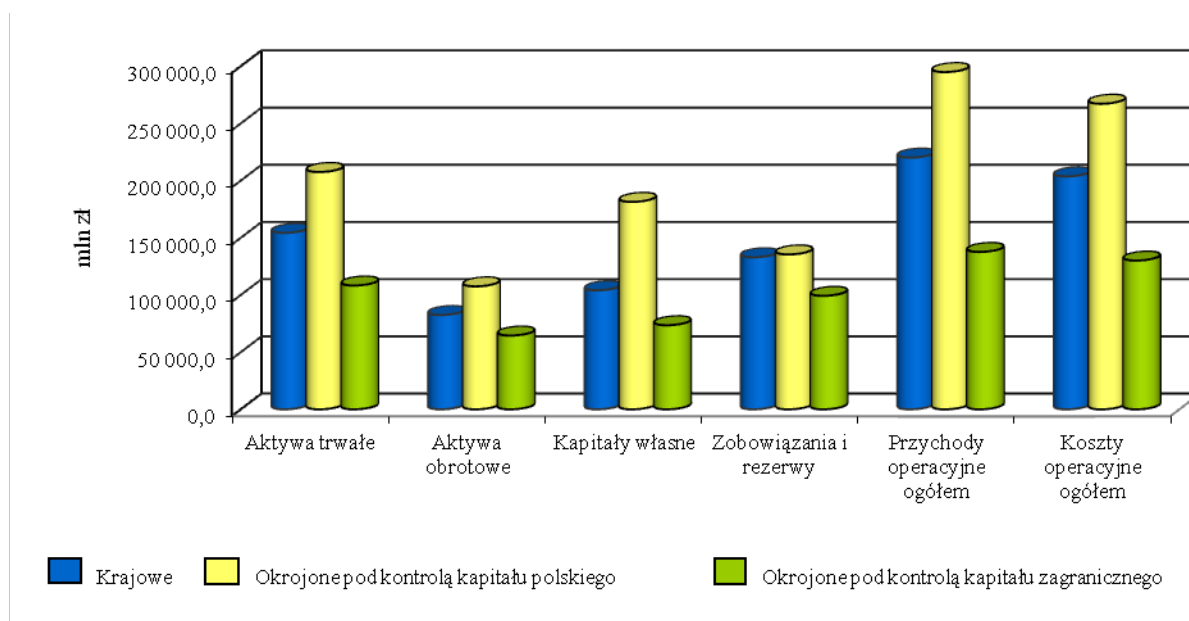
Ponad połowę (54,7%) ogółu grup przedsiębiorstw stanowiły grupy o liczbie pracujących do 249 osób, w tym w klasie wielkości o liczbie pracujących od 50 do 249 osób znalazło się 30,5% badanej zbiorowości.

Dominującym rodzajem działalności gospodarczej prowadzonej przez największe pod względem zatrudnienia grupy (1000 osób i więcej) było przetwórstwo przemysłowe (40,1% grup). Najmniejsze grupy (do 49 pracujących) prowadziły działalność głównie z zakresu handlu i naprawy pojazdów samochodowych (22,6% grup) oraz obsługi rynku nieruchomości (18,0% grup).

3. Wyniki finansowe grup przedsiębiorstw

Spośród ogółu wyodrębnionych grup przedsiębiorstw 814 konsolidowało swoje wyniki finansowe, obejmując nimi 4280 jednostek zależnych, z których 81,9% stanowiły jednostki polskie, a 18,1% zagraniczne jednostki zależne.

Wykres 5. Wybrane dane ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup przedsiębiorstw

Wartość aktywów tej zbiorowości grup przedsiębiorstw na dzień 31 XII 2010 r. wyniosła łącznie 726,4 mld zł, z czego 43,6% było w posiadaniu grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego, a 32,6% – krajowych grup przedsiębiorstw.

Łączna wartość kapitałów własnych wykazanych w bilansach skonsolidowanych badanych grup przedsiębiorstw wyniosła 358,9 mld zł, przy czym 50,5% należało do grup okrojonych pod kontrolą podmiotów polskich, a 29,0% do grup krajowych.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania wyniosły ogółem 367,5 mld zł, przy czym 36,8% przypadało na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego, kolejne 36,2% na grupy krajowe.

W 2010 r. grupy przedsiębiorstw uzyskały łącznie 652,4 mld zł przychodów z działalności operacyjnej, z tego grupy krajowe 33,7%, grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego 45,2%, a będące pod kontrolą kapitału zagranicznego 21,1%.

Wszystkie typy grup przedsiębiorstw wypracowały łącznie 51,7 mld zł zysku z działalności operacyjnej, z czego ponad połowę (53,6%) wygenerowały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego. Wynik finansowy brutto badanej zbiorowości grup wyniósł łącznie 42,2 mld zł, z czego niemal 2/3 przypadało na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego – 26,5 mld zł.

Najwyższą rentownością aktywów, kapitału własnego, sprzedaży oraz inwestycji w analizowanym okresie charakteryzowały się grupy okrojone kontrolowane przez podmioty polskie – omawiane wskaźniki ROA, ROE, ROS i ROI ukształtowały się dla nich na poziomie wyższym niż przeciętne dla ogółu grup i wyniosły odpowiednio: 6,9%, 12,1%, 7,6% i 8,7% (wobec przeciętnych dla ogółu: 4,7%, 9,6%, 5,4% i 7,1%).

Szczegółowe informacje dotyczące działalności grup przedsiębiorstw dostępne są w publikacji „Grupy przedsiębiorstw w Polsce w 2010 r.”.